

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

04.03.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Виїзд за кордон митців і медійників: у МКСК обговорили з депутатами відновлення дозволів. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Уряд Швеції виділив 9 мільйонів крон для промоції української культури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Міжнародна премія Івана Франка оголосила довгий список претендентів. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. СБУ повідомила підозру Григорію Лепсу, який обіцяв «мільйон за кожен знищений танк ЗСУ». – Знає І.;](#)
[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. СБУ заочно оголосила підозру російському співаку Григорію Лепсу. – Інф.](#)

Медіа

[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. МКСК шукає шляхи підтримки регіональних медіа через призупинення допомоги від США. – Інф.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Укрінформ. – 2025. – 4 бер. Франківський драмтеатр зібрав понад \\$1,3 мільйона на дрони для ЗСУ. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Одеська національна опера вперше виступила в Японії. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 3 бер. Підсвічування Макбетом. – Веселовська Г.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 3 бер. Київські фотохудожники презентували документальну виставку у Португалії. – Марків Н.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Вечірній Київ. – 2025. – 3 бер. Про війну мовою кіно: у Києві нагородили переможців «Cinema for Victory». – Катаєва М.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 3 бер. «Оскар–2025»: брутальна перемога](#)

любові до Росії. – Нестелєєв М.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. Оскарі для «Анорі» – коли кіно стає політикою. – Катеринич П.

NV. – 2025. – 3 бер. Вибухнула ядерка «російської культури». Чому українських режисерів та медійників обурило «абсурдний» тріумф стрічки Анора на Оскарі. – Семенова І.

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Києві презентували документальну стрічку про бойовий стрес. – Інф.

Література

Українська літературна газета. – 2025. – 3 бер. УІК анонсує Національний тиждень читання поезії 2025. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. Чи потрібні нам старі стіни, або Як прибрати руїни та зберегти перлини столиці. – Сергієнко О.

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Кам'янці-Подільському презентували історико-туристичний маршрут «Кам'янець османський». – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Стамбулі відбулася лекція на тему мовної свідомості для збереження національної ідентичності. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Варшаві організували спецпоказ документального фільму «Люди зі сталі». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Виїзд за кордон митців і медійників: у МКСК обговорили з депутатами відновлення дозволів. – Інф.

У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій відбулася робоча зустріч із народними депутатами, під час якої обговорили прискорення відновлення процедури тимчасового виїзду митців і працівників медіа за кордон із робочою метою за листами-сприяння МКСК. Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос наголосив, що МКСК активно працює над якнайшвидшим врегулюванням правил виїзду для митців і працівників медіа, які є військовозобов'язаними, та сподівається, що це питання буде вирішене найближчим часом. Голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова Ярослав Юрчишин наголосив на готовності представників українського парламенту сприяти вирішенню цього питання. Він також підкреслив важливість представлення МКСК нових правил для медіаспільноти та культурного сектору, щоб спільно переконувати всі дотичні інституції в необхідності ухвалення своєчасних рішень. Заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук повідомила, що Комітет вже 5 березня планує заслухати це питання у відкритому форматі з трансляцією засідання на каналі Комітету в YouTube. До обговорення також заплановано залучити представників медіа та культурної спільноти. Також представники МКСК та народні депутати України обговорили перспективи реалізації проєктів за участю НАТО та Європейського Союзу, які б посилили інформаційну стійкість України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3966458-viizd-za-kordon-mitciv-i-medijnikiv-u-mksk-obgovorili-z-deputatami-vidnovlenna-dozvoliv.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Уряд Швеції виділив 9 мільйонів крон для промоції української культури. – Інф.

Шведський уряд оголосив про виділення фінансової підтримки Українському інституту в Швеції – 9 мільйонів шведських крон (понад 800 тис. євро) для втілення проєктів, спрямованих на промоцію української культури. «Український інститут у Швеції відіграє ключову роль у збереженні української культури за межами російських руйнувань та забезпеченні представлення України на міжнародних культурних майданчиках. Усвідомлюючи цю важливу місію, уряд Швеції ухвалив рішення надати фінансову підтримку Інституту для продовження його діяльності», – поінформували у шведському уряді. Наголошено, що підвищення обізнаності про Україну в Європі та навпаки також зменшує вплив дезінформації та посилює стійкість українського суспільства. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966323-urad-svecii-vidiliv-9-miljoniv-kron-dla-promocii-ukrainskoi-kulturi.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Міжнародна премія Івана Франка оголосила

довгий список претендентів. – Інф.

Першого березня комітет Міжнародної премії імені Івана Франка завершив прийом наукових праць, які претендують на Міжнародну премію імені Івана Франка 2025 року. Цього року на неї представили 15 наукових праць. Видання публікує список претендентів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966448-miznarodna-premia-ivana-franka-ogolosila-dovgij-spisok-pretendentiv.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. СБУ повідомила підозру Григорію Лепсу, який обіцяв «мільйон за кожен знищений танк ЗСУ». – Знає І.; Укрінформ. – 2025. – 3 бер. СБУ заочно оголосила підозру російському співаку Григорію Лепсу. – Інф.

СБУ повідомила, що збила доказову базу і заочно повідомила про підозру російському співаку-пропагандисту Григорію Лепсверідзе, відомому як Лепс, за публічну підтримку повномасштабного вторгнення РФ в Україну та фінансування російської агресії. Йому повідомили про підозру за двома статтями Кримінального кодексу України. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/sbu-povidomila-pidozru-hrihoriju-lepsu-jakij-obitsjav-miljon-za-kozhen-znishchenii-tank-zsu.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966433-sbu-zaocno-ogolosila-pidozru-rosijskomu-spivaku-grigoriu-lepsu.html>

Медіа

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. МКСК шукає шляхи підтримки регіональних медіа через призупинення допомоги від США. – Інф.

У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій відбулася онлайн зустріч із представниками понад 80 українських регіональних медіа, основною темою якої було питання підтримки медіа у зв'язку з тимчасовим припиненням фінансування американськими партнерами. Під час зустрічі заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань євроінтеграції Андрій Наджос наголосив, що підтримка локальних українських медіа, особливо в районах, наближених до зони бойових дій, є пріоритетним завданням для МКСК. Він зазначив, що через призупинення допомоги від США багато місцевих медіа опинилися у складній ситуації. «Наразі ми знаходимося в постійній комунікації з Європейським Союзом. Два тижні тому ми представили критичність підтримки місцевих медіа Європейській комісії та Європейській службі зовнішньої діяльності. Ми попросили провести внутрішній аудит програм, щоб перенаправити фінансування на підтримку регіональних медіа. Процес триває, і ми докладаємо всіх зусиль для залучення коштів», – зауважив Андрій Наджос. Також він закликав представників медіа надати коротку інформацію про їхні нагальні проблеми, щоб мати можливість узагальнити й систематизувати їх, а також передати конкретні кейси міжнародним партнерам. Своєю чергою директорка Департаменту інформаційної політики та інформаційної безпеки МКСК Ганна Красноступ розповіла про заплановане проведення мистецьких

конкурсів, до участі у яких можуть подаватися медіа, у тому числі регіональні. Також Ганна Красноступ повідомила, що 21 лютого МКСК вже провело зустріч із Фондом «Партнерство за сильну Україну», під час якої обговорили підтримку друку спеціальних випусків газет на деокупованих та прифронтових територіях України. Перша секретар Національної спілки журналістів України Ліна Куш окреслила ключові проблеми регіональних медіа. Під час зустрічі представники регіональних медіа поділилися своїм баченням вирішення проблеми підтримки медіа. Своєю чергою МКСК систематизує їхні пропозиції та продовжить роботу над залученням додаткових ресурсів для підтримки медіа в Україні. Як зазначили у міністерстві, такий формат взаємодії з регіональними медіа буде продовжений. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3966496-mksk-sukae-slahi-pidtrimki-regionalnih-media-cerez-prizupinenna-dopomogi-vid-ssa.html>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Укрінформ. – 2025. – 4 бер. Франківський драмтеатр зібрав понад ₪1,3 мільйона на дрони для ЗСУ. – Інф.

Під час вистав у Львові Франківський драмтеатр зібрав більш як 1,3 млн грн на дрони для ЗСУ. Вистави у січні та лютому стали частиною проєкту «Пташки перемоги». У драмтеатрі наголосили, що це – спільний результат з глядачами, які прийшли на вистави і підтримали таку ініціативу. Ведучим благодійних аукціонів став народний артист України Олексій Гнатковський. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966572-frankivskij-dramteatr-zibrav-ponad-13-miljona-na-droni-dla-zsu.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. Одеська національна опера вперше виступила в Японії. – Інф.

У межах гастрольного туру симфонічний оркестр Одеської національної опери вперше виступив у Японії. У МКСК зазначають, що перший концерт, який відбувся в місті Йокогама, розпочався виконанням Державного Гімну України. Також український оркестр під керівництвом головного запрошеного диригента театру Хірофумі Йошіди виступить у містах Такасакі, Тотігі, Токіо, Кобе та Кітамі. Як зауважили у МКСК, концертна програма містить найкращі мелодії західноєвропейської класики, а окреме місце у репертуарі займають твори українських композиторів Миколи Лисенка, Платона Майбороди і Левка Колодуба. «Гастролі оркестру Одеської національної опери в Японії є важливою культурною подією, що має на меті популяризацію українського мистецтва на міжнародній арені та зміцнення культурних зв'язків між Україною та Японією», – зазначили у міністерстві й додали, що театр активно працює над інтеграцією української музичної спадщини у світовий культурний простір, створюючи спільні проєкти. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966467-odeska-nacionalna-opera-vperse-vistupila-v-aponii.html>

Український тиждень. – 2025. – 3 бер. Підсвічування Макбетом. – Веселовська Г.

У розлогодному матеріалі – розповідь про прем'єрний показ вистави «Макбет» режисера Івана Уривського у кінці лютого в Національному театрі ім. Івана Франка. Докладно:

<https://tyzhden.ua/pidsvichuvannia-makbetom/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 3 бер. Київські фотохудожники презентували документальну виставку у Португалії. – Марків Н.

23 лютого в артцентрі «Орфей» міста Візеу (Португалія) відкрили колективну фотовиставку «Мужність. Стійкість. Незламність» Київської організації НСФХУ, присвячену третій річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну. Виставка проходить у комплексі Orfeão de Viseu, за підтримки Асоціації українців у Візеу, Junta Freguesia de Viseu та Orfeão. У ній представлені 50 фотографій 24-х авторів. Кураторами виставки є Таня Шульгун, волонтерка з української спільноти м. Візеу, а також Любов Котляр, голова Правління Київської організації НСФХУ, співкуратор Павло Заярний, член Київської організації НСФХУ. В експозиції представлено роботи знаних київських художників і сюжети, які добре відомі українцям. Зокрема роботи Олени Гром з кадрами зруйнованих Бучі та Гостомеля, Андрія Дубчака – з розмінування деокупованих територій, Дмитра Корнілова – свідчення, зафіксовані у березні 2022 року у селі Ягідному, у якому російські окупанти у підвалі тримали понад три сотні людей. Серед авторів – і професійна фотографка Наталія Нестеркіна. Виставка триватиме до 6 березня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109372/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Вечірній Київ. – 2025. – 3 бер. Про війну мовою кіно: у Києві нагородили переможців «Cinema for Victory». – Катаєва М.

2 березня у Національному центрі «Український дім» пройшла урочиста церемонія закриття Ukrainian National Film Festival «Cinema for Victory», на якій було відзначено сім найкращих документальних фільмів, знятих під час російсько-української війни. Фестиваль проводився за підтримки Президента України, ініційований Держкіно України та заснований ГО «УКРКІНОФЕСТ», Міжнародним кінофестивалем «Молодість», Одеською кіностудією. Cinema for Victory покликаний зафіксувати пам'ять, зруйнувати пропаганду та донести світу правду. Фестиваль проходив з 25 лютого по 2 березня. Програма «Cinema for Victory» включала шістнадцять стрічок конкурсної програми, які пройшли технічний відбір. Разом з глядачами стрічки переглядали та оцінювали члени журі. Міжнародне журі очолив французький режисер-документаліст Бернар-Анрі Леві, також до його складу увійшли: Філіп Азуле, Сахра Карімі, Аріель Домбаль. Головою національного журі став український кінорежисер Андрій Дончик. Крім нього, фільми оцінювали Ірина Мельник, Акім Галімов та Андрій

Федінчик. Найкращим повнометражним фільмом стала стрічка «Спомин» («Memoria») режисерки Домнікії Левчук. Фільм висвітлює дві великі трагедії, які пережила Україна: Друга світова війна та сучасна війна. Перемогу серед короткометражних фільмів здобула робота «Спомин про майбутнє» («Flashback to the future») режисера Семена Горова. За найкращу режисерську роботу відзначили стрічку «Воїни науки» («Warriors of Science») Кирила Біна. Перемогу в номінації «Найкраща операторська робота» отримав фільм «Підйомна сила» («Full Force») режисера Олександра Стратієнка. Гран-прі кінофестивалю здобула стрічка «Номо аманс» (з лат. – людина любляча») Олександра Лідаговського – історія про порятунок тварин під час війни. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109391/>

Український тиждень. – 2025. – 3 бер. «Оскар – 2025»: брутална перемога любові до Росії. – Нестелеєв М.

«Що ж, справдилися найгірші побоювання українських прогнозистів, і на «Оскарі-2025» найкращим фільмом назвали «Анору» Шона Бейкера про любов працівниці секс-індустрії до сина російського олігарха. Єдине, що нас може трохи втішити: з шести номінацій стрічки Бейкера вона взяла лише п'ять нагород, тоді як ту єдину, не отримавши, – не дали номінованому за «Найкращу чоловічу роль другого плану» росіянину Юрі Борисову. Дали ж натомість абсолютно передбачувано Кірану Калкіну за роль в «Справжньому болю» Джессі Айзенберга. Звісно, в Україні нас тригерить навіть сама тема «Анори», але, як не крути, у фільма натепер уже 75 нагород різних кінофестивалів, включно з «Золотою пальмовою гілкою» в Каннах, тож це справжній культурний феномен, хоч, як на мене, і з доволі посередньою художньою якістю. Причини його успіху в Америці – цілком закономірні, бо на сюжетному рівні «Анора» – це така собі оновлена версія Попелюшки і «Красуні» (1990) з Джулією Робертс... Крім того, Бейкер декілька фільмів присвятив представницям секс-індустрії, і, отримуючи свій перший «Оскар» учора, режисер подякував їм за те, що вони розповіли йому всі ці історії... Цікаво, що торік найкращою кінокартиною на «Оскарі» став «Оппенгеймер» про створення ядерної бомби, а цьогоріч – про наслідки любові до Росії. Тенденція вимальовується виразна, але невесела...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/oskar-2025-brutalna-peremoha-liubovi-do-rosii/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. Оскар для «Анори» – коли кіно стає політикою. – Катеринич П.

«2025 року головна кінопремія світу знову продемонструвала, що від політичних реалій нікуди не подітися навіть на оскарівській сцені. Повернення Дональда Трампа до Білого дому, глобальні суспільні зрушення та різні погляди на російсько-українську війну – все це визначило тон і настрої 97-ї церемонії. Найбільше уваги привернув тріумф «Анори» Шона Бейкера, яку частина критиків назвала головним «символом мистецької свободи», а інші – небезпечним сигналом про відрив Голлівуду від реальності. Емоційна історія

українського спротиву «Порцелянова війна» залишилася без заповітної статуетки... Вже на етапі оскарівських перегонів було зрозуміло, що «Анора» Шона Бейкера стане одним із головних претендентів на перемогу. Стрічка, що здобула «Золоту пальмову гілку» на Каннському кінофестивалі 2024 року й збрала ключові відзнаки професійних гільдій (продюсерів, режисерів, сценаристів, кінокритиків), буквально дихала в потилицю великим конкурентам на кшталт «Конклаву» чи «Бруталіста». У підсумку саме «Анора» взяла п'ять «Оскарів», включно з «Найкращим фільмом», «Найкращим режисером» і «Найкращим оригінальним сценарієм». Сюжет викликав палкі дискусії: історія сексуального зв'язку між стриптизеркою Ені (Майкі Медісон, отримала «Оскар» за кращу жіночу роль) та сином російського олігарха Ванею (Марк Ейдельштейн) поєднала елементи соціальної драми й трилера. Критики (зокрема, з Variety та IndieWire) похвалили «Анору» за тонкий баланс гумору й трагізму, а також за ризиковані експерименти з візуальною формою. Водночас політичний підтекст видався багатьом надто дражливим: акторів із РФ, які не висловлювали антивоєнної позиції, запросили зіграти в проєкті, що вийшов на екрани в розпал війни Росії проти України. Частина українських та східноєвропейських критиків сприйняла це як небезпечну «нормалізацію» російського погляду... Найсуперечливішою постаттю в акторському складі «Анори» став Юра Борисов. Його номінація на «Найкращу чоловічу роль другого плану» увійшла в історію як перша за майже пів століття участь російського актора в оскарівських перегонах (1977-го номінували балетного танцівника Міхаїла Баришнікова). Хоча сьогодні перемогу здобув інший претендент (Кірен Калкін за американо-польський фільм «Справжній біль»), Борисова називали «проривом», а режисер Бейкер хвалив його «здатність грати внутрішній конфлікт персонажа». Однак українські ЗМІ нагадали, що фігурант «Миротворця» Борисов не засуджував публічно вторгнення РФ до України й продовжує зніматися в російських проєктах. Деякі медіа сприймають позицію Голлівуду як прагнення «відокремити людину від громадянства». Проте з погляду України та дружніх до нас країн це нерідко читається як нехтування моральними аспектами – зокрема коли йдеться про країну-агресора... За словами інсайдерів, Академія кінематографічних мистецтв і наук порадила утриматися від політичного активізму, щоб уникнути прямих конфронтацій. В підсумку теми війни в Україні та дій США на міжнародній арені прозвучали лише в поодиноких згадках (наприклад, акторка й режисерка Деріл Ганна розпочала свій спіч словами «Слава Україні!», а британський сценарист Пітер Строхан («Конклав») причепив жовто-блакитну стрічку). Формально Голлівуд не виступає проти Трампа, але свої нагороди й промови робить нагодою для завуальованих сигналів (співчуття, підтримки чи осуду). У випадку з «Анорою» це відчитують як потурання російському лобі або намагання «заговорити» конфлікт універсальною мовою любові, водночас дистанціюючись від конкретики війни. «Порцелянова війна» – документальна історія про спротив українських митців під час російського вторгнення. Цю 87-хвилинну картину, зняту українським режисером Славою Леонтьєвим у співпраці з американцем Бренданом Белломо, вважали одним із фаворитів у категорії «Найкращий

повнометражний документальний фільм». Після триумфу на фестивалі Sundance склалося враження, що стрічка про український спротив має всі шанси на «Оскар». Проте головну відзнаку здобув палестино-ізраїльський проєкт «No other Land» («Немає іншої землі»), присвячений виселенню палестинських сімей із Масафер-Ятти. Кілька профільних видань (зокрема The Hollywood Reporter) припустили, що причина – не в якості, а в тому, що за два роки повномасштабного російського вторгнення тема війни в Україні вже з'являлася в документальних фільмах (згадаймо «20 днів у Маріуполі»). Члени Академії, можливо, захотіли «надати слово іншим гарячим точкам», зокрема Близькому Сходу... Звісно, сама номінація вже є величезним кроком уперед для українського кінематографа. Багато хто назвав стрічку моральним переможцем, адже вона й далі актуалізує тему російської агресії. Авторам «Порцелянової війни» вдалося пройти червоною доріжкою «Оскара» та вкотре привернути увагу світової спільноти до війни, що триває. На тлі стриманого ставлення Голлівуду до українських подій це теж можна вважати досягненням. Згадки про Україну та жести солідарності свідчать: забути про війну не вийде...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/oskari-dlja-anori-koli-kino-staje-politikoju.html>

NV. –2025. – 3 бер. Вибухнула ядерка «російської культури». Чому українських режисерів та медійників обурило «абсурдний» триумф стрічки *Анора на Оскарі*. – Семенова І.

«У ніч проти 3 березня в Лос-Анджелесі відбулася 97-ма церемонія вручення нагород кінопремії «Оскар». Її триумфатором стала стрічка «Анора» американського режисера Шона Бейкера, що спричинило негативний резонанс в Україні – адже сюжет фільму оповідає про сентиментальну історію стосунків стриптизерки та російського мажора... NV зібрав перші реакції української кіно- та медіаспільноти на численні «Оскар» для фільму «Анора». Українська режисерка та письменниця Ірина Цілик констатувала ... : «Можна нескінченно дивитися на вогонь, воду і на те, як західники продовжують захоплюватися «таємничою російською душею»...». Сценаристка та режисерка Саша Рубан не приховувала емоції після результатів 97-ї церемонії «Оскар»: «Світ їб*нувся. «Анора» збирає таку купу призів. Будь ласочка, ущипніть мене. Ну як це? ...». «Я не знаю, що сказати. Цей фільм – уособлення насилля і сюжету, в якому всі – хрінові персонажі, насправді. Отакий от межгалактичний стрибок від «Оппенгеймера» до «Анори». Ось це наратив нашого життя. Ядерка російської культури вибухнула на 97-й церемонії вручення премії «Оскар»... Атомний пил is in the air...», – додала режисерка. Оглядачка Лена Чиченіна зауважила, що перемога фільму «Анора» «про загадочну російську душу» в кількох ключових номінаціях премії «Оскар» 2025 – «це настільки тупо й абсурдно, що я навіть не можу обурюватися». «Найкраща режисура? Ви серйозно? З «Навальним» мені хоч було ясно – фільм ефектний, персонаж ефектний, усе грамотно зроблено. А тут таке враження, що навіть автори самої «Анори» ох**ли. Ви як знаєте, колеги, але я піду кинуся у фонтан конспірології», – зауважила Чиченіна. Катерина Городнича, журналістка медіаблоїду «Антоніна», зауважила, що

такого «унилого гівна» на церемонії «Оскар» «давненько не було». «Вихолощено майже до стерильності. Ані тобі зухвалих промов. Ані жартів на межі. Ну і найбільша кількість нагород «русофільській» «Анорі». Нуль шоу. Ну ок», – констатувала вона. Журналістка і редакторка Яна Панюшкіна нагадала, що церемонія нагородження премії Оскар є «своєрідним індикатором». «Якщо минулого року найкращим художнім фільмом став «Оппенгеймер» про створення атомної бомби, найкращим документальним фільмом – «20 днів у Маріуполі» про війну і про те, як Росія знищує українське місто і вбиває мирних жителів, найкращим іноземним фільмом – «Зона інтересу» про концтабір «Аушвіц», то у 2025-му Американська кіноакадемія назвала найкращим фільмом стрічку «Анора», що діє як своєрідна «культурна» дипломатія, нормалізуючи образ російських олігархів серед західної аудиторії», – зіставила торішню і нову церемонію Яна Панюшкіна...». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/film-anora-otrimav-oskar-2025-pro-shcho-vin-i-yak-oburiv-ukrajinu-cherez-rusofilstvo-novini-ukrajini-50494497.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Києві презентували документальну стрічку про бойовий стрес. – Інф.

У Києві презентували документальну стрічку про бойовий стрес «Виднокрай», режисером якої є Сергій «Гора» Нагорний. Презентація фільму відбулася в Укрінформі. Сергій Нагорний зазначив, що у фільмі показано досвід ветеранів, які пройшли свій шлях, і кожен розповідає свою історію. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3966226-u-kievi-prezentuvali-dokumentalnu-stricku-pro-bojovij-stres.html>

Література

Українська літературна газета. – 2025. – 3 бер. УІК анонсує Національний тиждень читання поезії 2025. – Інф.

Український інститут книги вже вдруге організовуватиме Національний тиждень читання поезії 2025, що відбудеться з 17 по 23 березня. Цьогорічна тема – «Пісня тисячі голосів», а гаслом стали слова Сергія Жадана: «З чого все почалося? Вона заговорила про мужність і зброю. В неї навіть не голос – в неї багатоголосся». У межах тижня поезії реалізують проєкт «Мистецтво пам'яті» про креативні практики пам'ятування, що передбачає створення відеопроекту «Ритми пам'яті» на поезії загиблих поетів, радіопроект з озвучення фрагментів віршів загиблих авторів професійними акторами та поетами, проведення офлайн-заходу з презентацією відеопроекту та пам'ятки з креативних практик пам'ятування, що допоможе кожному зрозуміти свою роль у системі збереження пам'яті, переоцінити підходи до літератури та долучитись до збереження пам'яті про загиблих. Також відбудеться серія офлайн-заходів «Поезія у часи війни: Вечір віршів до Тижня поезії» – поетичні читання у п'яти регіонах України. Також під час тижня поезії запланована низка онлайн-активностей: «Бінго української поезії». Інститут сформулював сім категорій поезії і під час Національного тижня поезії пропонує усім охочим долучитися

до цієї активності та розповісти про улюблені та важливі поезії, обравши одну з категорій або охопивши усі – по одній на кожен день тижня читання; флешмоб #watchUaPoetry, в рамках якого запрошують усіх бажаючих створювати відеоролики, анімації чи слайдшоу на основі українських поетичних творів; флешмоб #ReadUaPoetry – читання української поезії в перекладах іншими мовами, щоб показати її значення та вплив у світі; марафон #ВіршіСвідки, в межах якого блогери та лідери думок ділитимуться на своїх сторінках у соціальних мережах віршами, що засвідчують різні досвіди проживання війни; онлайн-фестиваль читання поезії «Пісня тисячі голосів», у межах якого українські поети й поетки в запланований час читатимуть свої твори в прямому ефірі на своїх сторінках у соцмережах. У дописах Інститут пропонує використовувати візуальні матеріали, розроблені спеціально до тижня поезії. Хештег тижня читання – #ТижденьПоезії2025. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/uik-anonsuie-natsionalnyj-tyzhden-chytannia-poezii-2025/>

Охорона культурної спадщини

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 3 бер. Чи потрібні нам старі стіни, або Як прибрати руїни та зберегти перлини столиці. – Сергієнко О.

«Поставимо питання руба: чи потрібен нам Гостиний двір (після трьох років війни)? Або пивзавод Ріхерта на Подолі? А колишній спиртозавод на Кудрявській (за часів совка навіть таксиста не знали цієї вулиці, але магічна назва заводу була їм відома). Протягом тривалого часу «Казенний винний склад №1» (спиртозавод) разом із Андріївською церквою був ландшафтною домінантою київських гір, поки її не спотворили сусідні архітектурні «шедеври» радянських часів, зокрема Будинки торгівлі. Всі згадані та незгадані напівруїни перебувають у дуже різному стані. А може, краще зробити, як із Сінним ринком, – знести та збудувати ЖК «Ярославів град»? ... Якщо ж ні, то як узагалі перетворити промзони на громадські простори? В Києві до земель промислового та науково-виробничого призначення сьогодні належить 3,12 тис. га, це практично дорівнює сумарній площі київських парків – 3,37 тис. га. І як зберегти те, що залишилося нам від колишніх господарів міста? ... Так помер і цегельний завод, і завод солодових екстрактів, відоміший як пивоварня Михайла Ріхерта (обидва на столичній вулиці Кирилівській), але після них залишилося декілька будівель, оголошених пам'ятками архітектури місцевого значення, та головне – 11 га безцінної землі на Подолі (тут зародився Київ!). Хоча ця земля й перебуває в комунальній власності, та це не означає а-ні-чо-гі-сінь-ко. Просто девелопер (так тепер називають себе забудовники) будує на ній ЖК, продає площі й отримує гешефт, перепрошую – прибуток. Досить парадоксально, але законодавство побудовано так, що далі міський бюджет не отримує ані гривні з цієї землі – мешканці житлової забудови земельного податку не сплачують...». Далі автор зупиняється на двох об'єктах – земельна ділянка за адресою Кирилівська, 35, яка об'єднує території зазначених заводів, опинилася в розпорядженні компанії A Development, та Гостиний двір. Далі автор розповідає про те, як перетворити промзони на громадські простори. У

висновку він зазначає: «Приклади занедбаних пам'яток і територій можна наводити нескінченно чи майже нескінченно, бо вони спонтанно й несподівано виникають у структурі міста. Зараз, під час війни, держава – в сенсі Президент, Кабінет Міністрів і Верховна Рада – не мають ані ресурсів, ані часу відволікатися на те, що можна доручити владі на місцях. Точніше сказати – не мають права. Ба більше, держава не має змоги бути ефективним власником, теоретично вона має бути лише ефективним охоронцем пам'яток, хоча це не завжди в неї виходить. Марина Соловійова нагадала мені про садибу Сікорського, яку з великими труднощами забрали в «забудовника», але вона багато років стоїть пустою й руйнується – «перебуває в державній власності»! ... Отже, перший висновок: передати всі пам'ятки, що нині занепадають, у власність місцевих громад (простою постановою КМУ). Висновок другий: місцева влада має примусити власників чи орендарів занедбаних промислових територій надати їм гідного вигляду – суто економічними важелями, про які я написав вище. І те, й інше зробити дуже просто. Звісно, за бажання влади в центрі й на місцях. І тут вплив місцевих громад має бути якщо не вирішальним, то рішучим». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/promyshliennost/631560-chi-potribni-nam-stari-stini-abo-jak-pribrati-rujini-ta-zberehti-perlini-stolitsi.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Кам'янці-Подільському презентували історико-туристичний маршрут «Кам'янець османський». – Інф.

У Кам'янці-Подільському презентували історико-туристичний маршрут «Кам'янець османський», який пов'язаний із пам'ятками періоду перебування міста у складі Османської імперії. Автори путівника – історик, науковець Дмитро Ващук та кандидат історичних наук, археолог, військовослужбовець Ігор Старенький. Маршрут розповідає про пам'ятки, пов'язані з 27-річним періодом перебування міста у складі Османської імперії (1672–1699 роки). У той час Кам'янець-Подільський був центром Кам'янецького еялету. Автори путівника під час його підготовки залучили значну кількість писемних джерел і матеріалів археологічних розкопок. Маршрут знайомить із 16 пам'ятками міста, що пов'язані з османським періодом. Путівник виданий за кошти місцевого бюджету в межах програми книговидання місцевих авторів. Раніше зусиллями Дмитра Ващука та Ігоря Старенького вийшов історико-туристичний маршрут «Кам'янець литовський». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3966354-u-kamancipodilskomu-prezentuvali-istorikoturisticij-marsrut-kamanec-osmanskij.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Стамбулі відбулася лекція на тему мовної свідомості для збереження національної ідентичності. – Інф.

У Стамбулі відбулася лекція на тему мовної свідомості як фактора збереження національної ідентичності українців у Туреччині. Зустріч була приурочена Міжнародному дню рідної мови. В її ході було обговорено зокрема

сучасні виклики у збереженні української мови в діаспорі та успішні практики їх подолання. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3966254-u-stambuli-vidbulasa-lekcia-na-temu-movnoi-svidomosti-dla-zberezenna-nacionalnoi-identичnosti.html>

Укрінформ. – 2025. – 3 бер. У Варшаві організували спецпоказ документального фільму «Люди зі сталі». – Інф.

До третьої річниці повномасштабної війни Росії проти України посольство України в Польщі організувало у варшавському кінотеатрі Muranów спеціальний показ документального фільму «Люди зі сталі» (People of Steel) режисера Сергія Фоменка. У показі фільму взяли участь керівник відділу екстреної медичної допомоги державного медичного інституту МВС РП Ігор Панковський, ветеран 12-ї бригади спецпризначення «Азов» Владислав Жайворонок (позивний «Вікіпедія»), а також іноземні дипломати, представники польських урядових і політичних кіл, культурних інституцій та громадянського суспільства. Під час заходу також було представлено фотовиставку «Фотографії з війни» колишньої військовослужбовці полку «Азов» та батальйону «Лють» Маріанни Котик із реальними кадрами з передової. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3966249-u-varsavi-organizuvali-specpokaz-dokumentalnogo-filmu-ludi-zi-stali.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm